

Slovo.

I.

Kak tiho viješ se, lahno krog mesta,
zelena Krka, kot mlada nevesta
krog ženina, ljubo ga objemaje,
ko mora proč od nje na tuje kraje.

In ko že skoraj da narazen gresta,
kako šumiš plakaje njemu zvesta,
miljon ti solz blesti v očeh, ki v gaje,
domove zrla večno bi najraje.

A da bi vedela za njo, devetih korov
nebeških angeljev kraljico ti,
da ona biva sredi teh prostorov,

ki fra Angelico ji mojster ni,
vzdrhtela do podzemeljskih izvorov
celo ti hladna ostrmela bi.

II.

Kako te ljubim, angelj moj, kako!
Naj ti povem? Jaz nisem jasni zvon,
jaz tudi nisem modri Salomon,
kot stari prorok jaz jecljam samo.

A pride sodnji dan. Takrat v nebo
pozove tromba nas pred božji tron;
in brez krivulj in brez cesarskih kron
Jehovino — glej — sodi nas oko.

»Poetje!« — On zavpije z glasom hudim —
»Ti pet, ti šest, ti dvajset krasotic
si ljubil? ... Proč, a ne v jokanje vic,

v pekel, ki vse zastonj za vas se trudim« ...
Tu vstopim jaz s teboj veselih lic.

»Ti zvest si nji?... Ne čudim se, ne čudim.«

III.

Ne žije bajk vam toliko v vrhah,
 Gorjanci moji, ni se ti v kletih,
 o trški breg, duhov preganjalo,
 kot v srcu sladkih želj je sanjalo.
 Zdaj kraji drugi sijejo v očeh,
 še vedno iste nade v prsih teh.
 Boš li vsekdar to bol naznanjalo,
 Srce, se vzorom prejšnjim klanjalo?
 Postani, srce moje, spomenik,
 postani zbirka zgodovinskih slik,
 herbarij nežnih rožic mi postani!
 Pozabi, kar si ljubilo še lani;
 kaj to drhtiš kot listki trepetlik?
 Kaj češ? Da solnce vzide za Britani?

IV.

Zastonj! ... Visoka stena je med nama,
 ki nihče dalje in vrha ne ve ji ...
 Ti rada bi služabnika v livreji,
 ti rada bi bila visoka dama.
 Ti rada bi bila kraljica sama
 v salonih, pri kadriljah, v soareji;
 tvoj mož pa kot prilepljen ptič na veji
 od daleč glej mi kakor stara mama.
 Jaz zrl le tvoja očka bi odprta
 in trgal cvetke ust iz prsi vrta
 cvetočega, duhtečega sladko.
 Da bi bila italijanska trta
 in jaz, ki nanj opiraš se, drevo,
 ti sad dajala, senco jaz hladno.

V.

Zaman, zaman! ... In vendar pozabiti
 ne morem te, dolenska roža til
 Nikdar ne jenjaj srce je ljubiti,
 nikdar je vetre sreče božati.

Kot cvet metulji, naj bi jasni sviti
te mogli blaženstva obkrožati!
O da bi pravega med sateliti
Izbrala si kedaj za moža ti!

Ah, morda bodo mamici-starici,
ej sivolaski, zlatolaski preje
solzice se prikazale na lici,

ko jo spoznaš ljubezen to brez meje...
Za te solze, prihodnji talisman,
O hvala, hvala! — Nisem pel zaman...

Dragotin Kette.

Radi trme.

Napisal Laščan

I.

Skozi sajasto zakajeni, na vrhu že povsem okrušeni cilinder male, skrbno zanemarjene svetilke so le z veliko silo prodirali prameni svetlobe po prostorni, a silno nizki kuhinji umazane, a dobro obiskovane predmestne beznice. Pri slabi, medli razsvetljavi je bila že itak zanemarjena notranjščina videti še bolj temna in umazana.

Po nečednih, od mnovega pomivanja oškropljenih stenah je bilo razobešene mnogo obrabljene kuhinjske posode: pokrovk, zajemač, skled, skodelic in še mnogo druge različne potrebne in nepotrebne navlake.

Na starem, semtertja zarjavelem železnem ognjišču z razkopanimi pločami je stalo dvojce pokritih loncev z ostanki za danes pripravljenih jedil.

V levem kotu se je ščeperila velika, nerodna miza; na nji pa je bilo naloženih polno še nepomiten krožnikov, skled in skledic, vilic, nožev, žlic in drugega gostilniškega orodja.

Tik pred mizo je bil postavljen star, razmajan stol, na njem pa velik kebel mlačne vode, v kateri je mlada, močna dekla pomivala na mizo naneseo posodje.